

Indførelse af fakultativ borgerlig Vielse? Den Ordning, hvorved man stillede Sagen frit for Befolkningen, idet man bestemte, at den, som ikke ønsker kirkelig Vielse, kan modtage borgerlig Vielse uden at melde sig ud af Folkekirken, og at den, som ønsker kirkelig Vielse, ikke behøver at underkaste sig borgerlig Vielse, forekommer mig at være en Afgørelse, man kunde gaa til. Man vilde da ikke saare mange Menneskers efter min Formening berettigede Følelser ved at vige bort fra en Ordning, som nu har været gældende i Hundreder af Aar. Men det lader jo efter den Stemning, som hersker her i Tinget, ikke til, at man vil det. Imidlertid maa jeg hævde, at vi godt kunde ønske Sandheden fremmet baade i Kirken og uden for den uden at indrømme, at det er en Nødvendighed at tvinge Folk til at modtage borgerlig Vielse. Denne min Opfattelse har jeg ønsket at give Udtryk, selv om jeg mærker, at det kun er et Mindretal her i Tinget, som deler den. Jeg er overbevist om, at ude i Befolkningen er der mange, som staa paa samme Standpunkt som jeg.

Jeg skal ikke komme videre ind paa en Drøftelse af Enkelthederne i Lovforslaget. Kun ønsker jeg at sige, at jeg holder til den Opfattelse, at det bør være Sogneraadene og ikke Underøvrighedspersonerne, som indstille til Amsraadene, hvem der bør være Ægteskabsforstandere ude i Landkommunerne. Den højtærede Minister motiverede Lovforslagets Bestemmelser ved, at det gjaldt om at finde skrivekyndige Folk, Folk, som med Orden og Akkuratesse kunde føre en Protokol, da denne i mange Maader vilde have indgribende Betydning. Men jeg ved ikke, at der er Anledning til at tro, at Underøvrigheds personer, Retsbetjente, have større Evne til at finde saadanne Mænd i Kommunerne, end de kommanale Raad have. Hvis Lovforslagets Bestemmelser opretholdes, vil det vistnok gennemgaaende blive Sognefogederne, som Herredsfogederne ville beskikke til Ægteskabsforstandere, idet de unde dem en lille Fortjeneste, da der jo klages over, at Sognefogederne have saa ringe Løn. Der kunde vel i og for sig ikke være noget at indvende imod, at Sognefogederne fik denne Bestilling. Men det forekommer mig, at det dog heller ikke bør være et Privilegium for dem.

Hvad Spørgsmaalet om Formen for Bekendtgørelsen angaar, vil jeg henstille, om det ikke vilde være naturligst, hvis man ikke vil overlade det til frit Valg i

Kommunerne, at man indførte en Bestemmelse om, at der paa Kirkegavlen kunde opslaas en Tavle, hvor saadanne Bekendtgørelser blev ophængte. Saadan har man det f. Eks. i Sønderjylland. Jeg har der nylig haft Lejlighed til at se, at der er en Tavle til det Brug, hvor man opslaar alle den Slags Bekendtgørelser, da man saa ikke blander det sammen med andre Bekendtgørelser, hvad der var et æret Medlem, som fandt stødende.

Det, jeg i øvrigt kunde have at indvende imod Forslagets enkelte Bestemmelser, vil jeg henføre under Bestemmelserne i Lovforslagets § 21. Det kan ikke nægtes, at man her søger at lægge en ny Skat paa Kommunerne. Nu har jeg ikke vidst rettere, end at alle vare enige om, at de mest generende af de bestaaende Skatter var Kommuneskatterne, fordi de stadig ere i Stigning. Her vil man nu paaoktroyere Kommunerne en ny Skat, en Skat, som fortrinsvis vil ramme Hartkornet, og jeg skønner ikke, at der er nogen Beføjelse til at gøre det. Et æret Medlem, som havde Ordet for et Øjeblik siden, henstillede til den højtærede Kirke- og Undervisningsminister, om han ikke kunde se efter, hvordan Stiftsmidlerne havde det, og lade Stiftsmidlerne udrede de Beløb, her var Tale om. Jeg antager, at den højtærede Minister ikke vil gaa ind derpaa, og jeg vil da henstille, om man ikke kunde gaa den Vej, at lade Staten betale disse Penge indtil videre og saa, efterhaanden som Embederne, baade Præste- og Lærerembederne, blive vakante, lade disse Afgifter, Accidenser helt bortfalde. Man er ikke helt ukendt med noget saadant. I Loven om Sognebaandsløsning hedder det, at efterhaanden som Præsteembederne blive vakante, skulde Kommunekassen ikke være pligtig til at give Præsten Godtgørelse for de Accidenser, han maatte tabe, ved at Folk løste Sognebaand fra ham. Det er kun Lærerne, der have Krav paa Kommunekassen, fordi man den Gang ikke vilde straffe Lærerne for, at Folk løste Sognebaand fra Præsten. Man har altsaa Eksempler paa, at saadanne Ydelser kunne falde bort, efterhaanden som Embederne blive vakante. Jeg synes, at det var den naturligste og lempeligste Form. Der er ingen Anledning til, mener jeg, at tvinge Kommunekassen til at erstatte hverken Præst eller Lærer og allermindst Præsten det Tab, som maatte lides derved, at borgerlig Vielse bliver indført som en tvungen Foranstaltning. Vil man fra Lovgivningens Side